

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 14 травня)

**Stop Russian nuclear terrorism,
impose sanctions on Rosatom! Stop the atrocities!
Introduce full embargo on Russian oil and gas imports now!**

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме

- По Україні близько 814 100 споживачів не мали електропостачання, понад 233 000 споживачів перебували без газопостачання.
- “Енергоатом” підготував звернення до МАГАТЕ щодо скликання засідання Ради керуючих Агентства для обговорення загроз ядерній та радіаційній безпеці в Україні та прийняття конструктивних рішень для вирішення ситуації.
- Планується відновити додаткову лінію електропередачі до Польщі для здійснення експорту електроенергії з Хмельницької АЕС.
- Загальний обсяг торгівлі електроенергією на РДН (на 14 травня) продовжив стрімко зменшуватись – до 9,3 тис. МВт-год, що є історичним мінімумом за весь період роботи РДН з 1 липня 2019 року.
- Уряд намагається вирішити проблему дефіциту пального. Зокрема, проведено переговори з європейськими постачальниками, у травні очікується імпорт 350-360 тис. тонн з нових логістичних маршрутів. Також, один з пунктів пропуску на державному кордоні розпочне роботу лише для ввезення пального.
- АМКУ розпочав дослідження ринку нафтопродуктів на предмет можливої змови учасників ринку, що могла би створити штучний дефіцит.
- Україна закликала країни “Великої сімки” конфіскувати активи рф для потреб післявоєнного відновлення. Тим часом, Кабінет Міністрів України передав 172 заправні станції мережі Glusco в управління “Нафтогазу”, а ДБР розслідує діяльність групи VS Energy, що контролює 5 операторів систем розподілу.

Атаки

Донецька область

За добу з авіації, танків, важкої артилерії, реактивних систем залпового вогню «Ураган» окупанти обстріляли 14 населених пунктів Донеччини, зокрема Маріуполь, Авдіївку, Вугледар, зафіксовано загибель 1 та поранення 12 цивільних осіб, [повідомили](#) у Національній поліції. Внаслідок обстрілів зазнав руйнувань щонайменше 61 цивільний об'єкт, серед яких житлові будинки, промислові та аграрні підприємства, залізниця.

Російські окупанти [продовжують облогу](#) захисників Маріуполя на території "Азовсталі", атакуючи завод з неба та землі, а також намагаючись просунутись по суші. Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук [повідомила](#), що Україна надала Червоному Хресту мандат на проведення переговорів з окупантами щодо евакуації військових з "Азовсталі". В першу чергу планується евакуювати важкопоранених. Гуманітарна ситуація у Маріуполі [складна](#), питна вода залишається малодоступною для більшості маріупольців, у той час як основні проблеми також у продовольчому забезпеченні та наявності грошей.

Луганська область

За [повідомленнями](#) голови Луганської ОВА Сергія Гайдая, за добу ворог здійснив 30 обстрілів, половина з яких була спрямована на Попасну та [навколишні села](#), що призвело до повно руйнування понад 50 будинків. В окупованій Попасній ворог [продовжує](#) практику примусового переселення населення у так звані "ЛНР" та "ДНР".

Також впродовж минулої доби пошкоджень [зазнали](#) сім багатоповерхівок у Северодонецьку та одна в Рубіжному, де також зруйновані два приватні будинки. У Лисичанську через обстріли росіян зруйновано адміністративну будівлю заводу гумових технічних виробів.

Харківська область

13 травня окупанти завдавали обстрілів по містам Чугуїв, Дергачі, Золочів, Лозова та іншим, Разом з тим, як [повідомив](#) голова Харківської ОВА Олег Синегубов, минулої доби обласний центр не атакували. Збройні Сили відтісняють ворога і мешканці починають повертатися до звільнених населених пунктів, однак через постійну загрозу обстрілів та мінування голова ОВА закликає громадян поки не повертатися до своїх будинків.

Сумська область

Ввечері 13 травня росіяни [обстріляли](#) Шосткинський район, всього зафіксовано близько 5 вибухів, людських втрат немає.

Полтавська область

Голова Полтавської ОВА Дмитро Лунін [повідомив](#) деталі щодо ракетних обстрілів в Кременчуку. Окрім нафтопереробного заводу, постраждала і Кременчуцька ТЕЦ, яку вже раніше атакували і навіть почали відновлювальні роботи.

Миколаївська область

Оперативне командування "Південь" [повідомляє](#), що противник продовжував атаки системами залпового вогню по Миколаєву, також ворог наносив удари по приміській зоні та сільськогосподарським угіддям. Обійшлося без жертв. Внаслідок нічних обстрілів Миколаєва [постраждали](#) більше 10 житлових багатоповерхових будинків та 5 об'єктів міської інфраструктури, зокрема дві системи очищення води та ємності для води.

Херсонська область

За [інформацією](#) Оперативного командування "Південь", ворог продовжував ведення бойових дій на зайнятому рубежі на лінії зіткнення, проте ані атакувати, ані просунутись українські підрозділи не дозволяють. Місцева ОВА [повідомила](#) про обстріли у Нововоронцовській громаді, зокрема окупанти двічі з інтервалом 3 хвилини обстріляли фосфорними снарядами с.Осокорівка. Продовжувалися бойові дії в окупованих населених пунктах Калинівської громади. В окупованому Скадовському районі рашисти чинять тиск на місцеве населення та продовжують практику вивезення сільськогосподарської продукції в Крим.

Запорізька область

За [інформацією](#) Запорізької ОВА, станом на 14 травня в місті Гуляйполе внаслідок обстрілів окупанта пошкоджено 8 багатоповерхівок та близько 10 приватних житлових будинків. Ворог [продовжував](#) атакувати підрозділи українських військ зі ствольної артилерії великої потужності та реактивних систем залпового вогню. На окупованих територіях, росіяни [активно застосовують](#) практики викрадення цивільних (зафіксовано 271 випадок) та дезінформування населення.

Ядерна та радіаційна безпека

Станом на 08:00 14 травня всі діючі АЕС України працювали у штатному режимі; радіаційний, протипожежний та екологічний стан на майданчиках станцій і прилеглих територіях перебував у межах чинних норм.

МАГАТЕ [припинило](#) випуск щоденних інформаційних повідомлень про стан ядерної та радіаційної безпеки в Україні. Прикметно, що з початку війни Агентство підготувало 74 випуски, тоді як після 6 травня зроблено лише один реліз. Окрім того, за словами т.в.о. президента "Енергоатому" Петра Котіна, реакція МАГАТЕ на поточні ядерні загрози в Україні є недостатньою, тому компанія підготувала звернення щодо [скликання](#) засідання Ради керуючих МАГАТЕ для обговорення ситуації (захоплення ядерних об'єктів, проліт крилатих ракет у безпосередній близькості до об'єктів тощо) та прийняття відповідних конструктивних рішень.

Зона відчуження ЧАЕС

Держатомрегулювання [оцінила](#) спроможність ДСП “Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами” виконувати діяльність із дотриманням вимог законодавства, норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки, ліцензійних умов. За результатами виявлених прогалин, ліцензіат має здійснити набір заходів для поновлення дії ліцензій. При цьому, тимчасове призупинення дії ліцензій не зупиняє роботу підприємства і спрямоване на планомірне відновлення його спроможності. Тим часом, у Зоні відчуження тривають обстеження та відновлювальні роботи із нормалізації функціонування всіх об’єктів.

ЗАЕС

Ситуація на Запорізькій АЕС та у місті-супутнику Енергодарі залишається без змін. Вже 72-гу добу вони перебувають під контролем терористів рф, які чинять постійний фізичний, психологічний та інформаційний тиск на працівників станції та мешканців міста. Енергоблоки ЗАЕС обслуговуються українським персоналом із належною ротацією, проте ядерна та радіаційна безпека станції перебувають під постійною загрозою.

Станом на 14 травня радіаційний фон на території промислового майданчику та санітарно-захисної зони станції (8-12 мкР/год) залишався у [межах норм](#); гамма-фон у Запорізькій області також [стабільний](#) (8-11 мкР/год) і не несе загрози життю та здоров’ю населення.

Перебування на ядерних об’єктах терористів рф зберігає надзвичайно високі загрози ядерній та радіаційній безпеці у глобальному вимірі! Україна вимагає визнати дії рф та “Росатома” ядерним тероризмом, який має на меті умисне порушення безпеки АЕС, міжнародного права та базових прав людини з метою геноциду, екоциду та посягання на суверенітет країни.

Закликаємо міжнародних партнерів до посилення тиску на МАГАТЕ, дії якої можуть запобігти актам ядерного тероризму з боку росії. При цьому, критично важливо мінімізувати вплив рф на політику та діяльність МАГАТЕ, зокрема шляхом відсторонення усіх росіян від ключових позицій у Секретаріаті агентства, обмеження їх доступу до інформації про АЕС України.

Також наголошуємо на необхідності встановлення жорстких санкцій до керівництва, персоналу, продукції, міжнародних проєктів “Росатома” та, в цілому, ядерної енергетики країни-агресора!

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Енергосистема України майже два місяці [стабільно](#) працює у тестовому режимі синхронно з мережею континентальної Європи (ENTSO-E). Комерційний експорт до Польщі по направленій лінії передачі “Добротвірська ТЕС-Замость” [зберігається](#) рівним графіком впродовж доби (210 МВт). Також планується [відновити](#) додаткову лінію електропередачі на Польщу

для здійснення [експорту електроенергії](#) з Хмельницької АЕС. Експорт до Молдови коливається впродовж доби і [здійснюється](#) на середньому рівні близько 100 МВт.

Окрім того, між енергосистемами України та країн Східної Європи [відбуваються](#) односторонні (з Румунією) чи двосторонні (з Угорщиною та Молдовою) технічні сальдо-перетоки. Поточна пропускна спроможність транскордонних мереж між енергосистемами України та ENTSO-E становить близько 2 ГВт, разом з тим, тестовий режим синхронної роботи не передбачає повноцінного комерційного експорту/імпорту електроенергії.

“Укренерго” продовжувала [відновлення](#) пошкодженої енергетичної інфраструктури. У східному регіоні України після ремонту повернуто в роботу високовольтну лінію 330 кВ. У Київській області завершуються аварійно-відновлювальні роботи на двох повітряних лініях 750 кВ та 330 кВ (встановлення фундаментів, монтаж нових опор, відновлення кабелів). На двох підстанціях 330 кВ триває ремонт вимикачів й завершується перевірка вже відремонтованого обладнання комірок підстанції. На одній з високовольтних підстанцій у Київській області продовжується заміна кабелів, ремонт роз'єднувачів та іншого обладнання.

Функціонування ринку електроенергії

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії незначно [зросла](#) і на 14 травня становила 2262,21 грн/МВт·год (+3,2% до попереднього дня). Водночас, біржові ціни на ринках країн Східної Європи показали спадну динаміку, що спричинило скорочення їх розриву відносно України. Ціни в Словаччині, Угорщині та Румунії в 2,2-2,4 рази [перевищують](#) ціновий індекс Base РДН України, тоді як спред відносно Польщі є стабільно меншим і становить 1,65 рази.

Загальний обсяг торгівлі на РДН продовжив стрімко [зменшуватись](#) – до 9,3 тис. МВт·год (-41,5% до попереднього дня), що є історичним мінімумом за весь період роботи РДН з 1 липня 2019 року. Разом з тим, протилежна динаміка відсутнього збільшення пропозиції до 89,75 тис. МВт·год (+23,6% до попереднього дня) спричинила істотне зростання профіцитності ринку – розрив із обсягом заявок на купівлю зріс із 4,7 до 9,7 разів. [Структура купівлі](#) на РДН змінилася незначно: основну частину займали постачальники (73,6%), операторам мереж належало 26,2%, решта 0,2% – виробникам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР незначно [зросла](#) і на 13 травня становила 2832,31 грн/МВт·год (+1% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі

практично не змінився – 370,8 МВт·год (-0,8% до попереднього дня). Водночас, помітне зменшення пропозиції – до 35,3 тис. МВт·год (-17,7%) спричинило скорочення профіцитності ринку - розрив із обсягом заявок на купівлю зменшився із 115 до 95 разів, – яка в цілому залишається високою. Структура купівлі на ВДР помітно змінилася: переважну частину займали постачальники (98%), операторам мереж належало 2%.

Припинення та відновлення постачання

За даними Міністерства енергетики, станом на 13 травня в Україні знеструмлено 793 населених пунктів, загалом близько 814 100 споживачів, протягом доби відновлено постачання для 235 600 споживачів (в тому числі 137 600 абонентам, яких було знеструмлено через негоду).

Масштабні припинення в електропостачанні та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

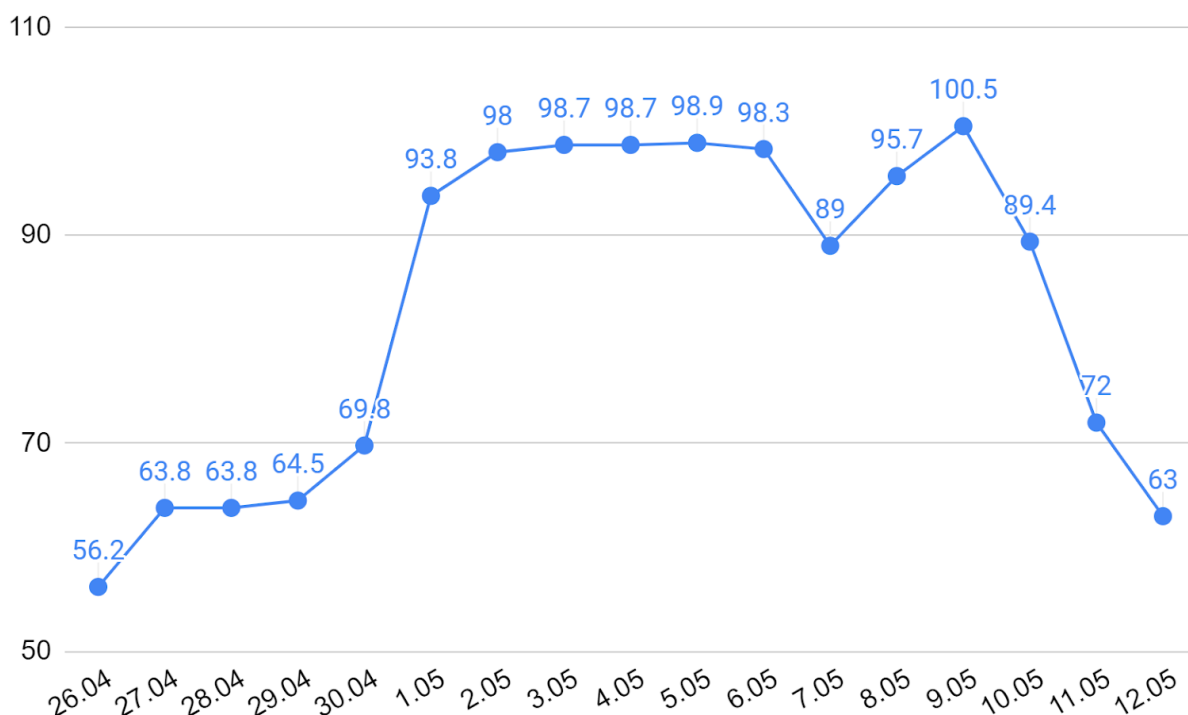
- у **Донецькій області**, за даними ДТЕК, залишались знеструмленими 251 населений пункт (за даними КМУ, 319 700 споживачів); протягом доби відновлено постачання для понад 18 000 споживачів у 16 населених пунктах;
- у **Луганській області**, за даними КМУ, залишалися знеструмленими понад 128 000 споживачів;
- у **Харківській області**, за даними КМУ, залишалися знеструмленими 163 000 споживачів; протягом доби відновлено постачання для 9 800 споживачів;
- у **Київській області**, за даними КМУ, протягом доби відновлено постачання для 91 000 споживачів, які були знеструмлені внаслідок негоди;
- в **Запорізькій області**, станом на 7:00 14 травня, без електропостачання залишались 21 219 споживачів у 70 населених пунктах; протягом доби відновлено постачання для 390 споживачів;
- у **Миколаївській області**, за даними КМУ, протягом доби відновлено постачання для 1 100 споживачів;
- у **Львівській області**, за даними КМУ, протягом доби відновлено постачання для 32 000 споживачів, які були знеструмлені внаслідок негоди;
- у **Полтавській області**, за даними КМУ, протягом доби відновлено постачання для 63 000 споживачів, які були знеструмлені внаслідок негоди;
- у **Сумській області**, за даними ОВА, внаслідок негоди знеструмлено 13 368 споживачів у 69 населених пунктах (у тому числі 6 - частково);
- оперативна інформація стосовно електропостачання у **Херсонській, Дніпропетровській та Чернігівській областях** була відсутня на час підготовки огляду.

Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України станом на 12 травня зменшився на 9 млн куб. м у порівнянні з попередньою добою і становив 63 млн куб. м. Ці обсяги значно менші за об'єми, передбачені транзитним контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" припинилися. Фізичний імпорту з ЄС здійснювався через точку з'єднання "Германовичі" (віртуальна точка з'єднання "Україна-Польща") обсягом 0,21 млн куб. м.

Транзит російського газу через територію України (на точках з'єднання "Сохранівка" та "Суджа"), млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Харківській, Київській, Херсонській та Миколаївській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 13 травня без газопостачання залишалось понад 233 000 споживачів. Відновлено газопостачання 2 600 абонентам.

У **Донецькій області** місцевий оператор ГРМ [повідомив](#) про пошкодження 20 метрів газопроводу середнього тиску, відновлення якого поки неможливе через утворення воронки. Загалом за добу газопостачання припинено 169 абонентам, відновлено – 55.

На **Київщині**, станом на ранок 13 травня, [відновлено](#) газопостачання у 120 населених пунктах (119 повністю та 1 частково) до 141 712 об'єктів споживачів. Ремонтні роботи продовжуються лише в місті Ірпінь, де газопостачання відновлено вже для 82% споживачів. Фахівці оператора ГРМ перейшли до робіт з відновлення та підключення газу кожного житлового будинку в кожному населеному пункті окремо.

В **Запорізькій області** без газопостачання [залишалося](#) 69 975 абоненти у 88 населених пунктах. Минулої доби внаслідок обстрілу були пошкоджені розподільний та ввідний газопроводи низького тиску у місті Оріхів. Разом з тим, у тому ж Оріхові минулої доби були усунуті завдані раніше того ж дня внаслідок обстрілу пошкодження розподільних газопроводів низького тиску.

В **Херсонській області** станом на 12 травня без газопостачання [залишалися](#) Високопільська територіальна громада, частково Великоолександрівська, Нововоронцовська і Станіславська громади. У багатьох громадах є проблеми із забезпеченням населення скрапленим газом.

У **Чернігівській області** станом на 13 травня [тривали](#) першочергові роботи з відновлення пошкодженої інфраструктури. Газовики продовжували роботи у мікрорайоні Бобровиця м. Чернігів, де через руйнування газорегулювального пункту 800 абонентів залишалися без газопостачання.

В **Харківській області** ТОВ “Оператор ГТС України” [відновив](#) газопостачання до 3 000 споживачів шляхом ремонтних робіт на двох газорозподільних станціях. Крім того, за останні два дні “Харківгаз” відновив розподіл газу 2 500 споживачам. Також ремонтні роботи тривали у 10 населених пунктах регіону. Оператор ГРМ в обласному центрі - “Харківміськгаз” - за тиждень [відновив](#) постачання “блакитного палива” для 2 000 родин.

Оперативна інформація щодо ситуації з газопостачанням в **Луганській, Миколаївській, Сумській областях** була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль [заявив](#), що після завершення війни Україна буде відновлювати свою економіку та енергетичну систему відповідно до “зелених” стандартів ЄС. Також за словами прем'єр-міністра, Україна переконуватиме країни ЄС ввести нафтове та газове ембарго проти рф у наступних санкційних пакетах.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба [закликав](#) країни “Великої сімки” прийняти законодавство та вжити необхідні процедури для конфіскації активів рф у своїх країнах. За словами Кулеби, ці кошти варто віддати Україні на відновлення країни.

Слідчі Державного бюро розслідувань за процесуального керівництва Офісу Генерального прокурора [проводять](#) досудове розслідування стосовно злочинної групи громадян рф (Александр Бабаков, Євгеній Гінер, Міхаїл Воєводін), які представлені в Україні фінансово-промисловою групою VS Energy. Розслідування проводиться стосовно можливих умисних дій, з метою зміни меж території або державного кордону України та порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб - в цілому за 5 статтями Кримінального кодексу України. “Лужниківська” група контролює в Україні 5 операторів систем розподілу (“Херсонобленерго”, “Кіровоградобленерго”, “Житомиробленерго”, “Рівнеобленерго”, “Чернівціобленерго”), акції яких перебувають у власності VS Energy, мережу готелів та один банк.

Кабінет Міністрів України на засіданні уряду [ухвалив](#) рішення про передачу 172 заправних станцій мережі Glusco в управління “Нафтогазу”. За словами прем'єр-міністра Дениса Шмигалья, рішення прийняте на основі рішення суду про передачу майна, пов'язаного з рф, у власність держави. Мережа Glusco була сформована на базі роздрібного бізнесу “Роснефті”, в 2016 році викуплена трейдером Proton Energy Group S.A. ізраїльського бізнесмена Нісана Моїсеєва, якого ЗМІ [пов'язували](#) з

Віктором Медведчуком. У грудні 2021 року мережу [викупив](#) грецький бізнесмен Дімітріос Аніфантакіс через компанію SNEL Energy Limited. До війни Glusco володіла понад 100 автозаправними станціями та 4 нафтобазами в Україні.

Антимонопольний комітет України [розпочав](#) дослідження стосовно дефіциту на ринку пального. Зазначається, що дані, які надходять про стан забезпеченості ринку, є суперечливими. З однієї сторони, пальне наявне і в достатніх обсягах, а з іншої сторони - окремі оператори не здійснюють реалізацію продукції через роздрібні АЗС. АМКУ досліджує ситуацію на предмет можливої змови учасників ринку, що могла би створити штучний дефіцит пального.

Віцепрем'єрка - міністерка економіки Юлія Свириденко [заявила](#), що уряд намагається позбутися дефіциту палива, водночас запасів бензину в Україні вистачає на 5 днів, а дизелю - на 3 дні. За словами Свириденко, уряд провів переговори з європейськими постачальниками про переорієнтацію на українських ринок. Відтак, очікується, що у травні Україна імпортує 350-360 тис. тонн пального з нових логістичних маршрутів, тобто добовий обсяг імпорту зросте із 4 тис. тонн до 11-12 тисяч тонн. За прогнозом Мінекономіки, у травні споживання складе 300 тисяч тонн дизелю та 120 тисяч тонн бензину.

Заступник міністра інфраструктури Мустафа Найєм [заявив](#), що найближчими днями один з пунктів пропуску на державному кордоні розпочне роботу лише для ввезення пального в Україну, оскільки через перевантаженість прикордонних пунктів доставка нафтопродуктів часто затримується.

Уряд [дозволив](#) НКРЕКП відновити позапланові невіізні перевірки підприємств у сфері енергетики та постачальників комунальних послуг.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась виключно з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах. З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).